

דף תרגול: שכתוב משפטים – דיבור עקיף, צירוף/משפט, פעיל/סביל

מהדורה למורה חנ״מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל הפיכת דיבור ישיר לדיבור עקיף
- לזהות ולהפוך צירוף למשפט ולהפך
- לתרגל שכתוב ממשפט פעיל למשפט סביל

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – בחירה מרובה

1. ב – דנה אמרה שהיא עייפה.
2. ב – הוא/היא
3. ב – בגלל הגשם

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – זהו צירוף, אין בו פועל
2. נכון – זה הכלל לציווי בדיבור עקיף

חלק ג׳ – השלמת מילה

1. היא
2. ירד

חלק ד׳ – התאמה: ישיר לעקיף

1. – ג (דנה אמרה שהיא עייפה.)
2. – א (יוסי שאל איפה הספר.)
3. – ב (המורה ביקשה מהם לשבת בשקט.)

חלק ה׳ – שכתוב משפטים

1. אבא אמר שהוא הולך לעבודה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד מזהה שדיבור עקיף הוא בלי מירכאות ועם המילה ש
- התלמיד נותן צירוף ומשפט עם קשר תוכן זהה (למשל בגלל/כי)
- התלמיד משכתב נכון כולל בניין סביל מתאים

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בקריאת הכרטיסים הצהובים בכיתה לפני התרגול
- כדאי לתרגל בעל פה לפני הכתיבה, במיוחד את החלפת הגופים
- בגרסת החינוך המיוחד להשמיט את הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: שכתוב משפטים – דיבור עקיף, צירוף/משפט, פעיל/סביל

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל שלושה סוגי שכתוב: דיבור ישיר מול עקיף, צירוף מול משפט, ופעיל מול סביל. בכל סוג חשוב לשמור על המשמעות המקורית.

בנק מילים: ירד | היא

1 חלק א׳ – בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה משפט יש דיבור עקיף?

(א) דנה אמרה: "אני עייפה." (ב) דנה אמרה שהיא עייפה.

(ג) דנה שאלה: "מתי תבוא?"

2. כשהופכים דיבור ישיר לעקיף, "אני" הופך ל...

(א) אתה (ב) הוא/היא (ג) אנחנו

3. באיזה צמד יש צירוף (בלי פועל)?

(א) כי ירד גשם (ב) בגלל הגשם (ג) לפני שיצאנו

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	"לפני היציאה" הוא משפט עם פועל.	☐	☐
2	ציווי בדיבור עקיף הופך ל"ביקש מ... ל...".	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילה

השלימו את המילה החסרה.

1. "אני עייפה" הופך בדיבור עקיף ל"_____ עייפה".

2. בגלל הגשם ← כי _____ גשם.

4 חלק ד' – התאמה: ישיר לעקיף

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דנה אמרה: "אני עייפה."	___	**א.** יוסי שאל איפה הספר.
2. יוסי שאל: "איפה הספר?"	___	**ב.** המורה ביקשה מהם לשבת בשקט.
3. המורה ביקשה: "שבו בשקט!"	___	**ג.** דנה אמרה שהיא עייפה.

5 חלק ה' – שכתוב משפטים

ענו בקצרה.

1. שכתבו בדיבור עקיף: אבא אמר: "אני הולך לעבודה."

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דיבור ישיר לדיבור עקיף?

תנו דוגמה לצירוף ולמשפט עם אותה משמעות.

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️